

MÜQƏDDİMƏ

Diqqətinizə çatdırdığımız praktikum Bakı Dövlət Universitetinin Biologiya fakültəsində təhsil alan tələbələr üçün nəzərdə tutulmuşdur. Kitabın ilk nəşri 1976-cı ilə, ikinci nəşri 1990-cı, üçüncü nəşri 2000-ci, dördüncü nəşri – 2005-ci ilə təsadüf edir. Kitabda yeni əlavələr və düzəlişlər edilib, onu yenidən nəşr etmək qərara gəldik.

Praktikumda öz əksini tapmış laboratoriya məşğələlərinin əksər hissəsi keyfiyyət analizi xarakteri daşıyır və müxtəlif maddələrin, onların tərkibinə daxil olan funksional qrupların aşkar edilməsinə, fiziki, kimyəvi xassələrinin müəyyən olunmasına həsr olunmuşdur. Lakin bununla yanaşı, praktikumda bəzi maddələrin miqdarca təyini imkanını verən işlər də möcuddur.

Proqramda olan ardıcılığa uyğun olaraq əvvəlcə «Zülallar və amin turşuları» bölməsi şərh edilmiş, onlar üçün keyfiyyət reaksiyaları, miqdari analitik üsullar işıqlandırılmışdır. Əvvəlki nəşrlərdə olan və artıq hesab etdiyimiz bəzi məlumatlar ixtisar edilmiş və müvafiq düzəlişlər aparılmışdır.

I bölmədə nəzərdə tutulan, vəsfi və keyfiyyət xarakterli, fiziki-kimyəvi göstəriciləri səciyyələndirən işlər göstərilib. Xüsusi yanaşma tələb edən reaktiv və məhlulların hazırlanması haqqında məlumatlar «Əlavələr» bölməsində öz əksini tapmışdır.

II bölmədə nuklein turşuları haqda qısa nəzəri məlumat verildikdən sonra businfi daxil olan üzvi birləşmələri üçün xarakterik olan bir neçə keyfiyyət reaksiyası əlavə olunub.

Fermentlər bölməsində bir neçə işdə müvafiq düzəlişlər və əvəzləmələr aparılıb.

Karbohidratlar və Lipidlər bölmələrində də bəzi işlərin əvəz olunması daha məqsədəuyğun idi.

Praktikumun hər bölməsində verilən bilikləri möhkəmləndirmək məqsədi ilə bölmələrin sonunda suallar bloku verilmişdir. Kitabda verilən materiallara aydınlıq gətirmək üçün oraya çoxlu sayda cədvəl və sxemlər, həmçinin şəkillər salınmışdır.

Praktikumdən digər tibbi və bioloji profilli tədris ocaqlarında təhsil alan tələbələr, eksperimental-biokimyəvi, tibbi tədqiqat müəssisələrinin əməkdaşları da istifadə edə bilərlər.

Kitabın tərtibatı və mövzuların şərhinə aid oxucuların tənqidi fikirləri bizim üçün qiymətli olduğu üçün onlara əvvəlcədən minnətdarıq.

Müəlliflər